

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 8 grudnia 2021 r.

Opinia do ustawy o wyrobach winiarskich (druk nr 585)

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem przyjętej 2 grudnia 2021 r. ustawy o wyrobach winiarskich jest dostosowanie polskiego prawa do obowiązujących przepisów dotyczących wspólnej organizacji rynku wina wprowadzonych w Unii Europejskiej.

Ustawa reguluje zasady:

- wyrobu fermentowanych napojów winiarskich,
- znakowania fermentowanych napojów winiarskich nazwami, pod którymi są wprowadzane do obrotu,
- wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wyrobu i rozlewu wyrobów winiarskich,
- organizacji rynku wina, z wyłączeniem spraw dotyczących nazw pochodzenia, oznaczeń geograficznych i określeń tradycyjnych w sektorze wina, o których mowa w tytule II rozdział I sekcja 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, z późn. zm.), w zakresie nieuregulowanym w przepisach rozporządzenia nr 1308/2013 oraz przepisach wydanych w trybie rozporządzenia nr 1308/2013, w tym: właściwość organów w zakresie wykonywania zadań określonych w rozporządzeniu nr 1308/2013 oraz w przepisach Unii Europejskiej wydanych w trybie rozporządzenia nr 1308/2013, obowiązki producentów wina, a także zasady ewidencjonowania upraw winorośli położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przepisów ustawy nie stosuje się do

wyrobów winiarskich, które zostały wyrobione domowym sposobem na użytek własny i które nie są przeznaczone do wprowadzenia do obrotu.

Ustawa przejmuje część materii obecnie zawartej w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (Dz. U. z 2020 r. poz. 1891), która pozostanie w systemie prawnym, obejmując swoim zakresem jedynie zasady i tryb rejestracji nazw pochodzenia oraz oznaczeń geograficznych wyrobów winiarskich pozyskanych z winogron pochodzących z upraw winorośli położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (por. art. 50 ustawy o wyrobach winiarskich). Z uwagi na szeroki zakres niezbędnych zmian w organizacji rynku wina przyjętych w Unii Europejskiej ustawodawca nie zdecydował o nowelizacji ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina, lecz proponuje nową regulację, która w założeniu stanowi kompleksowe i bardziej czytelne dostosowanie przepisów do potrzeb rynku.

Ustawa:

- wprowadza zmiany technologiczne w kategoriach fermentowanych napojów winiarskich, co umożliwi zwiększenie konkurencyjności fermentowanych napojów winiarskich produkowanych w Polsce,
- doprecyzowuje przepisy dotyczące wyrobu fermentowanych wyrobów winiarskich,
- wprowadza zmiany w przepisach sektorowych, łącząc wymagania produkcyjne z wymaganiami dotyczącymi znakowania fermentowanych napojów winiarskich w zakresie nazw przewidzianych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. Urz. UE L 304 z 22.11.2011, str. 18, z późn. zm.),
- upraszcza i ujednolica wymagania dotyczące wpisu do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich,
- zwiększa limit produkcji cydru, cydru jakościowego, cydru lodowego, perry, perry jakościowego, perry lodowego, wina owocowego jakościowego oraz miodu pitnego jakościowego, wyrabianych w Polsce, z surowców pozyskanych w większości we własnym

gospodarstwie, z maksymalnie 100 hektolitrów w skali roku do maksymalnie 1000 hektolitrów w skali roku,

- wprowadza elektroniczny obieg dokumentów między organami kontrolnymi w ramach kontroli w sektorze wina,

- upraszcza zbieranie danych statystycznych od podmiotów działających na rynku wina,

- umożliwia dostęp producentom wina do informacji o plantacjach winorośli w Polsce,

- podnosi wymagania jakościowe dla niektórych fermentowanych napojów winiarskich oraz wprowadza kategorie napojów, jak kategoria cydrów aromatyzowanych i perry aromatyzowanych, które pozwolą na dostosowanie się ich producentów do wymagań rynku,

- zapewnia uproszczenie struktury przepisów w prawodawstwie krajowym (powiązanie nazw kategorii fermentowanych napojów winiarskich ze znakowaniem fermentowanych napojów winiarskich),

- upraszcza i ujednolica zasady wpisu do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich (Dyrektor Generalny Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa zostaje zobligowany do umieszczenia wzoru wniosku o wpis do tego rejestru na stronach internetowych Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa),

- odstępuje od wymogu posiadania przez przedsiębiorcę planu obiektów budowlanych oraz wymogów określających minimalne dozwolone pojemności stosowanych przez przedsiębiorcę zbiorników do magazynowania i przechowywania wyrobów winiarskich,

- zawiera doprecyzowanie, że obowiązek uzyskania wpisu do rejestru działalności regulowanej w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich nie dotyczy podmiotów rozlewających wyroby winiarskie wprowadzone do obrotu w opakowaniach zbiorczych (beczki, kegi) do opakowań jednostkowych w miejscu prowadzenia sprzedaży detalicznej takich wyrobów,

- przekazuje prowadzenie rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich Dyrektorowi Generalnemu Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (obecnie rejestr jest prowadzony przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi),

- umożliwia drobnym producentom cydru, cydru jakościowego, cydru lodowego, perry, perry jakościowego, perry lodowego, wina owocowego jakościowego oraz miodu pitnego jakościowego z surowców pozyskanych głównie we własnym gospodarstwie:

- - ich produkcję proporcjonalnie do wielkości posiadanych hektarów sadów lub liczby pni pszczelich (obecnie producenci tej kategorii mogą wyrabiać maksymalnie 100 hektolitrów

cydru lub perry, 50 hektolitrów wina owocowego lub miodu pitnego wytworzonego z 5 hektolitrów miodu),

- - zakup, do 50% wagowo, surowców do wyrobu takich napojów w województwie, w którym jest prowadzony wyrób tych napojów,

- - wyrób takich napojów poza składem podatkowym,

- upraszcza system certyfikacji wina odmianowego i wina rocznikowego poprzez rezygnację z umieszczania numeru identyfikacyjnego dla wina odmianowego lub wina rocznikowego na ich etykietach.

Ustaw zawiera ponadto zmiany do: ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119), ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.), ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2021 r. poz. 630), ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2020 r. poz. 2021), ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 1505), ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 722, z późn. zm.12), ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 481), ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 i 2105). Powyższe zmiany do innych ustaw wynikają w przeważającej części z konieczności zastąpienia zawartego w nich odesłania do ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (Dz. U. z 2020 r. poz. 1891) odesłaniem do ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich, natomiast ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina otrzymuje tytuł: „o oznaczeniach geograficznych win oraz aromatyzowanych produktów sektora wina” oraz podlega modyfikacji co do zakresu przedmiotowego.

Ustawa wchodzi w życie co do zasady po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Rządowy projekt ustawy o wpłynął do Sejmu 17 czerwca 2021 r. (druk sejmowy nr 1314).

I czytanie projektu odbyło się na 34. posiedzeniu Sejmu, następnie projekt skierowano do Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Sprawozdanie Komisji zawiera druk nr 1776, m. in. uzupełniono w nim zakres ustawy także o zmianę ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2021 r. poz. 630).

II czytanie przeprowadzono na 43. posiedzeniu Sejmu 30 listopada 2021 r. Ponieważ zgłoszono poprawki (3) projekt skierowano do w/w Komisji, które w sprawdzaniu (druk nr 1776-A) rekomendują ich odrzucenie. W poprawkach wnioskodawcy proponują zmiany do art. 44 ustawy nowelizującej tj. do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Sejm na tym samym posiedzeniu odrzucił wszystkie poprawki i przyjął ustawę w dniu 2 grudnia br. większością głosów 434, nikt nie był przeciwny, jeden głos był wstrzymujący się.

III. Uwagi

1) w ustawie wielokrotnie stosuje się pojęcie „Dyrektor Generalny KOWR” (np. art. 10, art. 11, art. 12, art. 15, art. 21, art. 22 i nast.). Skrót „KOWR” zastosowano, zgodnie z § 154 Zasad Techniki Prawodawczej („dla oznaczenia określenia złożonego, składającego się z więcej niż jednego wyrazu” § 1) i wprowadzono w art. 4 w ust. 2. Przyjęta redakcja z zastosowaniem techniki skrótu spowodowała jednak niezamierzony skutek, ponieważ zgodnie z redakcją ust. 2 „KOWR” obejmuje także **Dyrektora Generalnego** Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, nie zaś tylko Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, choć intencja z pewnością była inna.

Kwestia ta jest istotna ze względów pojęciowych i logicznych, ponieważ ustawa zawiera także określenia: „na stronie internetowej KOWR” (art. 10 ust. 2 i 5, art. 12 ust. 2, art. 21 ust. 2, 4 i 5, art. 22 ust. 3 i 6, art. 23 ust. 3, art. 28 ust. 3, art. 30 ust. 3 i 4, art. 34 ust. 1 oraz art. 38 ust. 4, 6 i 8) oraz „system teleinformatyczny KOWR” (art. 39 ust. 2 i 3), co przy zastosowaniu terminologii zawartej w art. 4 ust. 2 prowadzi do wniosku, że nie chodzi o stronę czy też system teleinformatyczny Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, lecz o stronę, a także system teleinformatyczny **Dyrektora Generalnego** Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, który jest przeciw organem tego podmiotu. Tym samym użycie określenia „Dyrektor Generalny KOWR” w przyjętym brzmieniu jest nieściśle i błędne.

Propozycja poprawek:

1) w art. 4 w ust. 2 wyrazy „zwanego dalej „KOWR” zastępuje się wyrazami „zwanego dalej „Dyrektorem Generalnym KOWR”, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 481)”;

2) w art. 10 w ust. 2 wyrazy „na stronie internetowej KOWR” zastępuje się wyrazami „na stronie internetowej Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, zwanej dalej „stroną internetową KOWR””;

3) w art. 39 w ust. 2 wyrazy „w systemie teleinformatycznym KOWR” zastępuje się wyrazami „w systemie teleinformatycznym Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, zwanym dalej „systemem teleinformatycznym KOWR””;

2) w art. 14 w ust. 2: „Przepisu ust. 1 **stosuje się**” - nie można wykluczyć, że intencją było **niestosowanie ust. 1**, jednak ze względu na treść ust. 1 wydaje się, że chodzi o **stosowanie** przepisu ust. 1. A więc po wyrazach „Przepisu ust. 1” należałoby dodać wyraz „nie”, w przeciwnym razie należy skorygować redakcję ust. 1, stosując formę „Przepis ust. 1”.

Propozycja poprawki:

- w art. 14 w ust. 2 wyrazy „Przepisu ust. 1” zastępuje się wyrazami „Przepis ust. 1”, albo

- w art. 14 w ust. 2 po wyrazach „Przepisu ust. 1” dodaje się wyraz „nie”.

Bożena Langner

Główny legislator